

Kadernota 2018

Inhoudsopgave Kadernota 2018

Hoofdstuk 1: Inleiding

- Aanbiedingsbrief pagina 4
- Financiële positie periode 2018 -2021 pagina 5
- Meicirculaire 2017 pagina 8

Hoofdstuk 2: Concept programma's

- Bedrijfsvoering pagina 12
- Inwonerszaken pagina 13
- Ruimte pagina 15

Hoofdstuk 3: Concept paragrafen

- Risicobeheersing en weerstandsvermogen pagina 18
- Grondbeleid pagina 19

Hoofdstuk 4: Financiële effecten per taakveld

- Totaaloverzicht financiële effecten per taakveld pagina 22

Hoofdstuk 5: Nieuw beleid

- Totaaloverzicht nieuw beleid pagina 25

Hoofdstuk 6: Vervangingsinvesteringen

- Totaaloverzicht vervangingsinvesteringen pagina 35

Hoofdstuk 7: Uitgangspunten

- Totaaloverzicht uitgangspunten pagina 36

Hoofdstuk 8: Rekentarieven belastingen en heffingen

- Totaaloverzicht rekentarieven belastingen en heffingen pagina 38

Bijlage: Ambitie-invloed matrix

- Totaal overzicht ambitie-invloed matrix

Hoofdstuk 1: Inleiding

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad,

Hierbij bieden we u de Kadernota 2018 aan. Dit is de laatste Kadernota die het college van B&W u in aanloop naar de verkiezingen aanbiedt. Hieronder vindt u het verwachte begrotingssaldo voor de komende periode:

Financieel perspectief (bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
Kadernota 2018-2021	+ 462	+ 258	+ 322	+ 186

De Kadernota 2018 laat een positief financieel beeld zien, veroorzaakt door de voordelige effecten van de Meicirculaire 2017. Een groot deel van deze positieve effecten zetten we in om de ontwikkelingen rondom de precariobelasting op te vangen en voor het terugdraaien van een aantal niet-realistische taakstellingen. Bovenstaand saldo is inclusief die voorgestelde (cumulatieve) aanpassingen.

We stellen voor de komende 4 jaar nog wel de precariobelasting te heffen, maar tegelijkertijd een structurele storting in de algemene reserve op te nemen. In jaarlijks oplopende tranches van € 240.000 vangen we het totaal aan opbrengsten van € 1.200.000,- uit de precariobelasting op. Op deze manier kunnen we in 2022 de lasten van de storting schrappen en tegelijkertijd de inkomsten uit de precario laten vervallen. Per saldo betekent dit dat we in de komende periode onderstaande bedragen extra willen toevoegen aan de algemene reserve. Daarmee kunnen we deze noodzakelijke ombuiging nog in deze bestuursperiode vrijwel volledig opvangen en storten we over een periode van 4 jaar cumulatief € 2.400.000,- in de algemene reserve.

Reservering precariobelasting voor Algemene Reserve	2018	2019	2020	2021
Toename jaarschijf (bedragen x € 1.000)	+ 240	+ 480	+ 720	+ 960
Cumulatieve storting	+ 240	+ 720	+1.440	+ 2.400

Het college spant zich in om u, in het verlengde van deze Kadernota, in november een meerjarig sluitende begroting aan te bieden. Dit sluit aan bij de ambities uit het coalitieakkoord uit 2016. In de begroting 2018 staan we ook voor de laatste maal stil bij die ambities.

Doel Kadernota 2018

In deze Kadernota geven we een beeld van de (autonome) ontwikkelingen van het bestaande beleid. Tevens geven we inzicht in het nu voorgestelde nieuw beleid en enkele financiële ontwikkelingen voor 2018 en verder. Om het beeld te completeren schetsen we ook de belangrijkste mutatie in de paragrafen Weerstandsvermogen & Risicobeheersing en grondbeleid.

Opzet kadernota 2018

In 2018 continueren we dus de vorig jaar ingeslagen koers en presenteren we alleen de mutaties in bestaand beleid en een aantal voorstellen nieuw beleid. Het voordeel hiervan is dat we vroegtijdig eventuele meerjarige tekorten of overschotten in beeld hebben. Later in het proces bij het opstellen van de begroting komen we daardoor voor minder verrassingen te staan. De voorstellen nieuw beleid hebben we gecategoriseerd in wettelijk verplicht, noodzakelijk en wenselijk. Ook voegden we de ambitie-invloed matrix toe.

Overige onderdelen

Onveranderd met voorgaande jaren blijft het overzicht nieuw beleid en het overzicht met financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting 2018. Het overzicht met financiële kaders en uitgangspunten is noodzakelijk omdat we op basis van deze uitgangspunten de begroting 2018 opstellen.

Financieel perspectief 2018 - 2021

Het verwachte begrotingsresultaat voor de periode 2018 tot 2021 vindt u hieronder:

(- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 1: financieel perspectief	2018	2019	2020	2021
Kadernota 2018-2021	+ 462	+ 258	+ 322	+ 186

In dit hoofdstuk gaan we in op de totstandkoming van dit saldo.

Opbouw financieel perspectief Kadernota

In het saldo van de Kadernota 2018 zijn op basis van de meerjarenbegroting de volgende structurele effecten verwerkt:

- de eerste bestuursrapportage 2017 (inclusief structurele effecten uit de jaarrekening 2016);
- de Meicirculaire 2017;
- ontwikkelingen bestaand beleid;
- financiële gevolgen voorstellen nieuw beleid;
- financiële gevolgen overige mutaties.

In onderstaande tabel is het cijfermatige verloop vanaf de vastgestelde begroting 2017 te zien.

(- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 2: Specificatie verloop saldo	2018	2019	2020	2021
Saldo vastgestelde begroting	+ 118	+ 76	+ 324	+ 324
Besluitvorming 1e half jaar 2017	- 46	- 46	- 45	- 45
Structurele effecten 1e burap	- 62	- 62	- 62	--62
Begrotingsresultaat incl. 1e Burap 2017	+ 10	- 32	+ 217	+ 217
<i>Voortgang bestaand beleid taakvelden</i>				
- Programma Bedrijfsvoering	- 326	- 566	- 806	-1046
- Programma Inwonerszaken	- PM	- PM	- PM	- PM
- Programma Ruimte	- 110	- 110	- 110	- 110
Begrotingsresultaat incl. voortgang bestaand beleid	- 426	- 708	- 699	- 939
<i>Nieuw beleid:</i>				
- wettelijk verplicht	- PM	- PM	- PM	- PM
- noodzakelijk	- 85	- 81	- 81	-81
- wenselijk	- 49	- 67	- 47	- 35
Begrotingsresultaat incl. voorstellen nieuw beleid 2018	- 560	- 856	- 827	- 1067
<i>Overige mutaties:</i>				
- Prijsstijgingen gemeenschappelijke regelingen	- 116	- 116	- 116	- 116
- Ontwikkelingen formatie	- 225	- 225	- 165	- 105
- Andere werkwijze Rioolheffing (raadsvoorstel september)	+ 200	+ 200	+ 200	+ 200
- Inflatiecorrectie OZB en areaalgroei (o.b.v. Meicirculaire)	+ 100	+ 100	+ 100	+ 100
- Meicirculaire 2017	+ 1.063	+ 1.155	+ 1.130	+ 1.174
Financieel perspectief Kadernota 2018-2021	+ 462	+ 258	+ 322	+ 186

Toelichting verloop saldo

Het saldo van de meerjarenraming 2017-2020 vormt de basis voor het financiële perspectief 2018 - 2021. We hebben de laatste jaarschijf (2020) uit de oorspronkelijke raming gekopieerd: die vormt de basis voor het begrotingsjaar 2021. In de paragraaf hieronder lichten we het verloop van het saldo toe.

De belangrijkste (positieve) mutatie betreft de Meicirculaire 2017 (onderste regel). Een toelichting hierop vindt u in het hoofdstuk [Meicirculaire 2017](#).

Ontwikkelingen 2017

In het saldo zijn de structurele effecten uit de 1e bestuursrapportage 2017 en de besluitvorming uit het eerste half jaar met een structureel effect meegenomen. Die besluitvorming betreft de structurele storting in de onderhoudsvoorziening van het MJOP en de kapitaalslasten van de investering die we in het kader van de brandveiligheid voor de Brede School moesten maken.

Voortgang bestaand beleid

De voortgang bestaand beleid bevat mutaties op reeds lopend beleid en reeds lopende taakstellingen. U vindt een uitgebreide toelichting [in hoofdstuk 4](#). Twee onderdelen springen eruit: we maken een begin met het afboeken van de precariobelasting en willen een flexibel budget voor de uitvoering van schuldhelpverlening en de Participatiewet invoeren. Deze laatste willen we financieren uit de herijkte uitkering sociaal domein.

De precariobelasting mogen we nog tot en met 2021 heffen. Concreet betekent dit dat we in de periode tot en met 2022 € 1.200.000 moeten ombuigen. We nemen in 2018 een eerste tranche van € 240.000,- aan ombuigingen op. In de komende 5 begrotingsjaren moeten we jaar op jaar een extra last van € 240.000,- opnemen. Daarmee buigen we de volledige € 1.200.000,- in 5 jaar om.

We stellen voor dit als volgt te doen: we blijven de belasting heffen tegen het maximale tarief en nemen parallel een last op (storting in de algemene reserve). In 2022 vervallen dan zowel de inkomsten (precariobelasting) als de lasten (storting in de reserve). Op die manier bouwen we vermogen op voor eventuele tegenvallers of grote investeringen en vangen we het wegvallen van de precariobelasting op.

Naast de precariobelasting zien we een toename van de instroom in de schuldhelpverlening en de Participatiewet. Omdat de workload stijgt, maar wel variabel is, stellen we voor de stijging van de integratieuitkering in te zetten als dekking voor deze toenemende workload. Dit bedrag kan ingezet worden voor extra capaciteit op het moment dat de workload te hoog wordt voor de afdeling. Het budget kan gedurende het jaar bijgesteld worden indien er minder gebruik van hoeft te worden gemaakt. Vanaf 2018 gaat het om € 250.000 structureel waarvoor we de integratie-uitkering sociaal domein inzetten.

Voorstellen nieuw beleid

De voorstellen nieuw beleid vindt u in [hoofdstuk 5](#). Deze voorstellen hebben we dit jaar onderverdeeld in 'wettelijk', 'noodzakelijk' en 'wenselijk'. We hebben 1 voorstel in de categorie wettelijk, maar dit is een voorstel dat we als PM typeren vanwege de zoekmogelijkheden die hierbij nog bestaan. Daarnaast is er sprake van een aantal noodzakelijke voorstellen en een wenselijk voorstel.

Overige mutaties

Er is een aantal negatieve mutaties waar we in deze Kadernota 2018 al rekening mee houden. Dit betreft de bijstelling van de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen en de ontwikkelingen binnen de formatie. Daarvoor nemen we een bedrag op van € 116.000 structureel. Hoewel dit in zekere zin onvermijdelijk is, zullen we als lid van het algemeen bestuur benadrukken dat we het van belang vinden dat de bijdrage voor de gemeente Buren niet verder oploopt.

De tweede mutatie betreft het blijvend realistisch begroten van de formatie. Hiervoor nemen we een bedrag op van € 225.000. Dat bestaat uit de volgende componenten:

Soort ontwikkeling	Type ontwikkelingen	Bedrag
Loon & prijsstijgingen	Verplicht verwerken	€ 50.000
Stijging pensioenpremies	Verplicht verwerken	€ 53.000
Correctie op basis van functiewaardering	Verplicht verwerken	€ 40.000
Bijstelling raming bovenformatief	Verwerking noodzakelijk	€ 35.000
Ramen formatiebegroting op periodiek 11	Verwerking noodzakelijk voor stabiliteit begroting	€ 47.000
	Totaal	€ 225.000

In 2020 ontstaat door pensioen van een bovenformatieve medewerker een afname van de totale loonkosten met in dat jaar € 60.000 en in het begrotingsjaar 2021 € 120.000. Dat betekent een structureel voordeel dat we verrekenen met de stelpost die we hier opnemen.

Eisen sluitende begroting

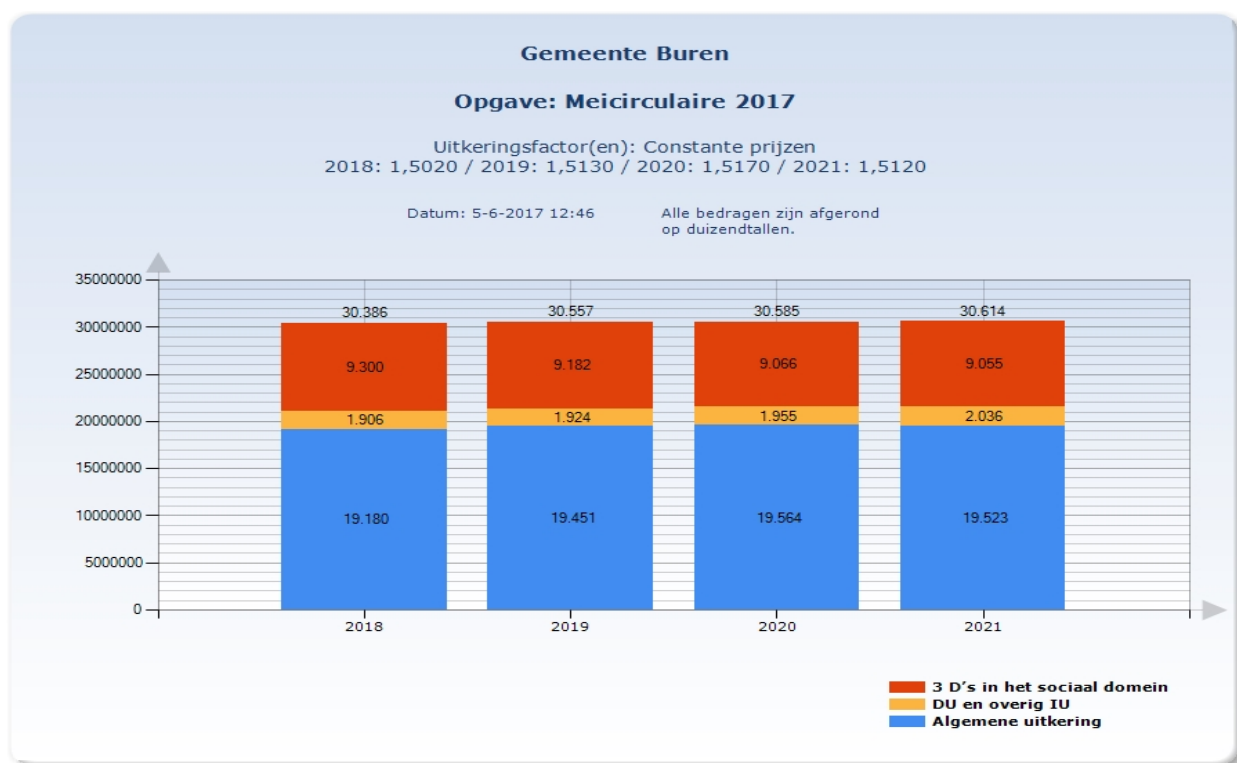
Hieronder vindt u voor de volledigheid nog het toetsingskader van de provincie voor een structureel sluitende begroting.

Toetsingskader structureel sluitende begroting

De provinciaal toezichthouder legt de verplichting op om een meerjarig sluitende begroting op te stellen. Om dit te realiseren is het noodzakelijk dat:

- de begroting 2018 structureel en reëel in evenwicht is. Als dit niet het geval is dan moeten we aannemelijk maken dat we de meerjarenraming uiterlijk in 2021 in evenwicht brengen;
- Er geen sprake is van een meerjarig opschuivend perspectief. In de begroting 2017 was alleen de jaarschijf 2020 structureel sluitend. Dat betekent dat we dit jaarschijf 2020 en 2021 structureel sluitend dienen te maken.
- de jaarrekening 2016 structureel en reëel in evenwicht is. Indien de jaarrekening niet in evenwicht is, betreft de toezichthouder het structureel tekort bij het onderzoek van de begroting 2018.
- de vastgestelde jaarrekening 2016 en de begroting 2018 tijdig, respectievelijk vóór 15 juli en 15 november 2016, aan de toezichthouder is toegezonden.

Meicirculaire 2017

Hierboven vindt u de uitkomst Meicirculaire 2017. Hieronder staat de vergelijking met de Septembecirculaire 2016. De cijfermatige specificatie is als volgt:

(Bedragen x € 1.000, + = voordeel, - = nadeel)

	2018	2019	2020	2021
Mutatie omvang gemeentefonds (accres)	617	647	603	635
- Accres 2017-2021	617	647	603	635
Mutatie uitkeringsbasis (maatstaven)	446	508	527	539
- Hoeveelheidsverschillen	308	378	403	422
- OZB	138	130	124	117
- Taakmutaties	30	34	34	34
- Beëindigen betalingen derden (VNG)	30	34	34	34
Mutatie integratie / decentralisatie-uitkering	185	185	185	188
- Wet maatschappelijke ondersteuning	81	81	81	84
- Impuls Brede scholen combinatiefuncties	16	16	16	16
- Armoedebestrijding kinderen	88	88	88	88
Sociaal domein	556	613	608	605
- Decentralisatie AWBZ naar WMO	308	306	325	325
- Decentralisatie jeugdzorg	156	156	183	184
- Decentralisatie participatiewet	92	151	100	96
Saldo meicirculaire t.o.v. de september circulaire	+ 1.834	+ 1.987	+ 1.957	+ 2.001
Correctie begroting ¹	- 771	- 832	- 827	- 827
- Taakmutaties	- 30	- 34	- 34	- 34
- Mutaties integratie / decentralisatie-uitkering	- 185	- 185	- 185	- 188
- Sociaal domein	- 556	- 613	- 608	- 605
Saldo meicirculaire t.o.v. de september circulaire na correctie begroting (= algemeen dekkingsmiddel)	+ 1.063	+ 1.155	+ 1.130	+ 1.174

¹ Correctie begroting houdt in dat we voor deze extra inkomsten mogelijk middelen moeten reserveren in de concept meerjarenbegroting 2018-2021. De komende maanden zoeken we dit nader uit. Voorlopig zetten we deze middelen nog niet in als algemeen dekkingsmiddel.

De beleidsmatige specificatie is als volgt:

Inleiding

Deze circulaire is beleidsarm. We hebben na de verkiezingen van 15 maart nog geen nieuw kabinet. Plannen en investeringen voor bijvoorbeeld klimaat en defensie worden op zijn vroegst verwerkt in de komende Miljoenennota (= Septembercirculaire 2017). Wat nu over blijft zijn mutaties als gevolg van loon- en prijsstijgingen, zowel in de algemene uitkering als in het sociaal domein.

Mutatie omvang gemeentefonds (accres)

De omvang van het gemeentefonds ontwikkelt zich evenredig met de netto gecorrigeerde rijks-uitgaven (NGRU). Een stijging / daling van de NGRU heeft effect op het gemeentefonds. De stijging of daling van het gemeentefonds noemen we het accres (daling rijksuitgaven = daling accres).

Het hogere accres 2017 - 2021 wordt veroorzaakt door:

- hogere loon- en prijsontwikkeling;
- compensatie gestegen pensioenpremies ABP;

Mutatie uitkeringsbasis (maatstaven)

Hoeveelheidsverschillen

Een deel van de (positieve) mutaties wordt veroorzaakt door eigen ingebrachte basisgegevens. We vullen bijvoorbeeld nieuwe aantallen woningen, inwoners, uitkeringsgerechtigden enz. per 2017 in. De toename bij de hoeveelheidsverschillen vanaf 2018 wordt vooral veroorzaakt door het aantal uitkeringsgerechtigden, inwoners, lage inkomens en een extra kerngebied met 500 of meer adressen.

OZB

Een onderdeel van het gemeentefonds is de OZB-korting. De gedachte hierachter is dat we als gemeente zelf via de OZB-aanslag deze inkomsten genereren. Bij de meicirculaire wordt altijd het nieuwe WOZ-tijdvak gehanteerd en daarmee een nieuwe prognose van de waardeontwikkeling. Nu is dit waardepeildatum 01-01-2017 voor het WOZ-tijdvak 2018. De landelijke waardeontwikkeling is lager dan verwacht. De korting is hierdoor lager.

Voor de taakmutaties en integratie en decentralisatie-uitkering geldt dat we de extra middelen in deze kadernota reserveren en dat deze dus niet beschikbaar zijn als algemeen dekkingsmiddel. Bij het opstellen van de concept meerjarenbegroting 2018-2021 gaan we na of we deze middelen daadwerkelijk moeten reserveren of dat we ze alsnog als algemeen dekkingsmiddel in kunnen zetten.

Taakmutaties

Beëindigen betalingen derden

In de huidige situatie verricht de VNG betalingen namens de gemeenten. Hiervoor vond een uitname (circa € 30.000) plaats uit het gemeentefonds. Omdat hier vanaf 2018 geen sprake meer van is, vloeien deze middelen terug naar het gemeentefonds. De VNG wil hiervoor een [Fonds Gemeentelijke Uitvoering](#) in het leven roepen.

Mutatie integratie / decentralisatie-uitkering

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

We ontvangen € 81.000 meer als gevolg van loon- en prijsbijstelling. Ook worden we gecompenseerd voor het effect van het uitvallen van de ouderentoeslag.

Impuls Brede scholen combinatiefuncties

Het structurele karakter van de huidige Impuls brede scholen sport en cultuur, zoals verwoord in de Bestuurlijke Afspraken Impuls brede scholen, sport en cultuur van december 2007 (inclusief de aanpassingen van oktober 2009 en juni 2011) blijft behouden. Er is sprake van een positieve bijstelling van € 16.000. Een nadere toelichting wordt niet gegeven.

Armoedebestrijding kinderen

Het kabinet stelt vanaf 2017 structureel middelen beschikbaar voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Voor de gemeente Buren betekent dit een bijdrage van € 88.000.

Sociaal domein

De voorgenomen overheveling per 2018 van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering is uitgesteld. De overheveling vindt op zijn vroegst in 2019 plaats. De macrobudgetten zijn ten opzichte van de septembercirculaire 2016 gewijzigd. De belangrijkste mutaties zijn:

- De loon- en prijsbijstelling 2017;
- Uitkering groeirimte 2018;
- Correctie uitname herinstromers Wlz;
- Extramuralisering 2018;
- Kinderen met somatische aandoeningen (betreft een uitname).

Overig

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninklijke relaties heeft een animatiefilm gemaakt over de werking van het gemeentefonds. Deze animatiefilm geeft een nadere uitleg over de werking van het gemeentefonds. Klik [hier](#) om het filmpje te bekijken.

Hoofdstuk 2: Concept programma's

Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Doelen 2017

De taakvelden binnen dit programma richten zich primair op het ondersteunen en laten functioneren van het bestuur en de gemeentelijke organisatie. In dit programma werken we aan de volgende doelen:

1. Het opstellen en vormen van strategische kaders op het gebied van informatievoorziening, personeel, juridische zaken en financiën.
2. Het faciliteren van de gemeentelijke taken, mede door onze systemen en procedures efficiënt in te richten. We doen dat zoveel mogelijk via de LEAN-systematiek.
3. Het verder versterken van de digitale overheid die de gemeente Buren wil zijn.

In dit programma nemen we ook de inkomsten en uitgangspunten voor de OZB en overige belastingen op.

Doelen voor 2018

De taakvelden binnen dit programma richten zich primair op het ondersteunen en laten functioneren van het bestuur en de gemeentelijke organisatie. In dit programma werken we aan de volgende doelen.

1. Het uitwerken en realiseren van de strategische en tactische kaders op het gebied van informatievoorziening, personeel, juridische zaken, financiën en digitalisering.
2. Het faciliteren van de gemeentelijke taken, mede door met onze mensen, middelen, systemen en procedures efficiënt te werken. We doen dat zoveel mogelijk met een LEAN-werkwijzen en cultuur
3. Het verder versterken van de digitale overheid die de gemeente Buren wil zijn.
4. Positionering afdeling Bedrijfsvoering als professionele partner voor het college en de andere concernafdelingen.

Ontwikkelingen en risico's in de programma's die een plaats moeten krijgen

Initiatiefvoorstel Wet Open Overheid

Het initiatiefvoorstel Wet Open Overheid (WOO) ligt voor bij de Eerste Kamer. Deze wet beoogt een meer actief optredende transparante overheid. Er wordt op dit moment een impactanalyse uitgevoerd bij decentrale overheden. De verwachting is dat resultaten daarvan voor de zomer worden gepresenteerd. De verwachting is dat de conclusies die eerder voor de Rijksoverheid werden getrokken, evenzeer gelden voor gemeenten en provincies: de WOO is praktisch lastiger uitvoerbaar en (dus) duurder dan zijn voorgangers. Het is dus onzeker of de WOO er wel komt. Maar als de WOO er komt dan is er budget nodig om deze wet uit te voeren.

Verkiezingen

In 2018 zijn er verkiezingen. Hierdoor ontstaat mogelijk de verplichting tot betaling van reïntegratiekosten en wachtgeld voor wethouders die niet meer terugkeren. We nemen hiervoor op dit moment geen bedrag in de begroting op, maar brengen de eventuele te verwachten verplichting voor de begroting beter in kaart.

Privacywetgeving

Naleving op privacywetgeving (o.a. de Algemene Verordening Gegevensbescherming) kost de hele organisatie meer tijd dan in het verleden. Omdat de regelgeving steeds complexer wordt en een zogenaamde 'privacy-officer' een verplichting wordt, nemen we hiervoor een voorstel nieuw beleid op.

Inkoop

Om de inkoopfunctie, aansluitend op de doelstellingen uit het programma Bedrijfsvoering, te verbeteren, moeten we de komende jaren investeren. Hiervoor nemen we een voorstel nieuw beleid op, waarin we vragen om middelen om die inkoopfunctie verder te verbeteren.

Inwonerszaken

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Doelen 2017

1. Het gebiedsteam [Stib](#) ontwikkelt zich tot een goed bekend en laagdrempelig aanspreekpunt voor inwoners met een hulpvraag in het sociaal domein. Stib sluit aan op ontwikkelingen in de kernen en in de samenleving, legt verbindingen en werkt samen, levert maatwerk en besteedt aandacht aan preventie en vernieuwing van de zorg.
2. We werken aan toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties, die afgestemd zijn op de behoeften aan ontmoeting en maatschappelijke activiteiten.
3. We zorgen ervoor dat inwoners die zijn aangewezen op de Participatiewet zo snel mogelijk weer economisch zelfstandig worden.
4. We verbeteren de gemeentelijke dienstverlening met een nieuwe website.

Doelen 2018

De meeste doelen in het sociaal domein zijn meerjarig. We willen bijdragen aan en/of invloed hebben op maatschappelijke ontwikkelingen en dat is zelden op korte termijn te realiseren.

1. Bij Stib blijft de nadruk liggen op preventie, vernieuwing van de zorg, samenwerking met ketenpartners en aansluiting op de ontwikkelingen in de kernen. We investeren b.v. in het Geriatrisch netwerk (preventieve activiteiten voor kwetsbare ouderen).
2. We doen ervaring op met het project Praktijkondersteuner Jeugd bij huisartsen. Dit project start in 2017 en heeft tot doel de huisartsen te ondersteunen bij verwijzingen van jeugd naar specialistische zorg.
3. We ontwikkelen een datagedreven kerngerichte werkwijze. Dat houdt in dat we door bundeling en analyse van alle beschikbare informatie komen tot gebiedsgebonden maatwerkinitiatieven.
4. We voeren het jaarplan Wmo/Jeugd 2018 uit, dat we eind 2017 opstellen.
5. We werken aan toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties, die afgestemd zijn op de behoefte aan ontmoeting en maatschappelijke activiteiten. We gebruiken hiervoor als instrument de zogenaamde functiecirkel.
 - In 2018 ronden we de uitvoering van de functiecirkel in de clusters Maurik en Lienden af en starten we met de clusters Beusichem en Buren.
 - We ronden het project verzelfstandiging buitensportaccommodaties en koepelvorming af.
 - We bieden de raad een nieuw IHP aan (Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs), op basis van de keuzes van de schoolbesturen en de Burense "Visie op het kind" die de raad in 2017 wordt aangeboden.
6. We zorgen ervoor dat inwoners die zijn aangewezen op de Participatiewet zo snel mogelijk weer economisch zelfstandig worden.
7. We zorgen dat inwoners steeds meer zaken digitaal kunnen afhandelen met de gemeente.

Ontwikkelingen en risico's in de programma's die een plaats moeten krijgen

Budgetten sociaal domein

We zien sinds 2016 een stijging van de uitgaven in het sociaal domein. Er wordt een groter beroep gedaan op jeugdzorg, Participatiewet en schuldhulpverlening. "Groter" betekent in dit verband zowel meer cliënten als meer complexiteit in problematiek. Ook bij de uitvoering van de Wmo merken we dat het meer tijd kost om goede maatwerkoplossingen te vinden. Daarnaast speelt bij de Wmo dat door nieuwe aanbesteding de kosten van b.v. hulpmiddelen zullen stijgen.

Uitvoering taken sociaal domein

Voor een aantal belangrijke taken in het sociaal domein werken we samen met gemeenten in de regio. Samen kopen we in, sturen we uitvoerders aan en verbeteren de samenwerking in het sociaal domein (bijvoorbeeld met huisartsen). Tot nu toe droeg de gemeente bij in de samenwerking in ambtelijke uren.

Het is de verwachting dat het verder ontwikkelen van de samenwerking vraagt dat we bij gaan dragen in geld in plaats van uren. Dat zal naar verwachting gaan om een bedrag van € 110.000, -. Hiervoor nemen we geen voorstel nieuw beleid op, dit proberen we binnen de bestaande lasten op te vangen.

Ruimte

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Doelen 2017

1. In 2016 stelde de gemeenteraad de Nota Vastgoed vast. In 2017 geven we hieraan uitvoering zodat we in 2018 in control zijn op ons vastgoed bezit.
2. Het onderhoud aan onze wegen kost op jaarbasis veel geld. In 2017 onderzoeken we de logische verkeersstromen in onze gemeente. We bekijken of we de verkeersstromen kunnen optimaliseren, zodat we de structurele investering in ons wegennet op een verantwoorde wijze kunnen verminderen.
3. In de stad Buren werken inwoners, bedrijven en gemeente samen in BV Buren. Doel is om Buren beter op de kaart te zetten. In 2017 bepalen we of deze aanpak om aanpassing of doorontwikkeling vraagt.
4. De kostendekkendheid van onze begraafplaatsen staat onder druk door het afnemend aantal begravingen. In 2017 actualiseren we het meerjarenonderhoudsplan en stellen we zo nodig nieuwe uitgangspunten vast.
5. We onderzoeken hoe nieuwe gevallen van wonen op locaties die daarvoor niet bestemd zijn kunnen worden voorkomen. Dat leggen we vast in een door de gemeenteraad vast te stellen beleidsdocument.
6. De op stapel staande Omgevingswet (in werking in 2019) biedt gemeenten veel bestuurlijke afwegingsruimte. Daarom is het van belang om te bepalen hoe onze gemeente de Omgevingswet wil gebruiken. Willen we niet meer doen dan nodig, goede trends volgen of een trendsetter zijn? In 2017 bepalen we ons ambitieniveau zodat we daarmee de verdere voorbereiding en implementatie van de Omgevingswet vorm kunnen geven. Daarbij wordt de omvang en intensiteit van de verandering ook duidelijker.

Doelen 2018:

1. In 2018 werken we verder aan de implementatie van de Omgevingswet. In 2017 werken we aan een eerste beeld van de gevolgen van de Omgevingswet voor de gemeente Buren. Ook brengen we de kosten van de implementatie van de Omgevingswet in beeld. We doen dat op basis van de VNG-tool "kosten implementatie Omgevingswet". We gaan er voorlopig van uit dat we de raad met een afzonderlijk raadsvoorstel vragen om een voorbereidingskrediet. Op basis van het ambitieniveau van de gemeente werken we dit in 2018 verder uit. We besteden daarbij aandacht aan de financiële gevolgen, het instrumentele deel en de benodigde cultuuromslag. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan op lopende ontwikkelingen zoals de uitrol van het Programma voor de Leefomgeving.
2. Het "Programma voor de Leefomgeving 2018" stellen we eind 2017 vast. In 2018 doorlopen we het tweede deel van het proces dat leidt tot het "Meerjarenprogramma voor de Leefomgeving".

Ontwikkelingen en risico's in de programma's die een plaats moeten krijgen

Voorziening IHP

De scholen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de panden die worden gebruikt voor onderwijs. De huisvesting van onderwijs is een zorgplicht van de gemeente. Het bevoegd gezag van het primair onderwijs in de gemeente Buren is in gesprek met de gemeente om te komen tot een toekomstvisie op het primair onderwijs. Daarbij gaan er ook scholen gebundeld worden, het samengaan van de scholen in Erichem en Kerk-Avezaath is het eerste voorbeeld van deze eerste clustering. Hierbij is sprake van invloed op de huisvesting.

Op basis van een lange termijn integraal huisvestingsplan (IHP) wil het college van B&W een voorziening in het leven te roepen waarin de kapitaalslasten voor de nieuw te vervaardigen scholen worden ondergebracht. In 2018 wil het college hiertoe een voorstel aan de raad voorleggen.

Hierbij zal ook rekening worden gehouden met de exploitatiekosten voor het schoolgebouw in Erichem. Het eigendom van het schoolgebouw in Erichem zal vermoedelijk in 2017 in eigendom worden overgedragen aan de gemeente. In 2018 zal er sprake zijn van exploitatielasten vooruitlopend op de verkoop of herontwikkeling van het pand.

Voorziening maatschappelijke accommodaties

De voorziening is bedoeld voor instandhouding van de panden. De bestaande onderhoudsvoorziening is gericht op het toekomstig onderhoud en daarin zijn geen middelen opgenomen voor vervanging, verbetering en functionele aanpassing van gebouwen. Voor dit type investeringen in onze maatschappelijke accommodaties wil het college van B&W ruimte creëren voor de kapitaalslasten van deze investeringen. Dit voorstel zullen we als onderdeel van het accommodatiebeleid aan de raad voorleggen.

Begraafplaatsen

Het huidige beleid van gemeente Buren bepaalt dat iedere inwoner in zijn eigen kern begraven kan worden. Daardoor onderhouden we 12 begraafplaatsen terwijl we wettelijk verplicht zijn om 1 openbare begraafplaats beschikbaar te stellen. Dit jaar stellen we een nieuw onderhoudsplan Begraafplaatsen op waarbij we een aantal opties voor nieuwe kaders aandragen. De consequenties nemen we mee in de begroting 2018.

Hoofdstuk 3: Concept paragrafen

Weerstandsvermogen & risicobeheersing

In 2017 behandelde u de nieuwe Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing. Deze nota gaan we in het najaar van 2017 verder uitwerken en in 2018 informeren we u over de voortgang van de in deze nota vastgelegde doelen en uitgangspunten.

We hebben begin 2017 geen grote nieuwe risico's gedefinieerd die in eerdere jaren nog niet in beeld waren. Wel is de omvang van een aantal van de vastgelegde bestaande risico's bijgesteld. Dat doen we zoals gebruikelijk bij de jaarstukken en dit staat hieronder weergegeven als 'bijgestelde ontwikkeling 2017'. Voor 2018 hebben we nog geen mutaties te maken.

De financiële samenvatting:

<i>Risico inventarisatie</i>	<i>Begroting 2017</i>	<i>Bijgestelde ontwikkeling 2017</i>	<i>Verwachting 2018</i>
Aansprakelijkheid	700.000	360.000	360.000
Opvang bij rampen en calamiteiten	165.000	160.000	160.000
Verbonden partijen incl. WSW	100.000	110.000	110.000
Open einderegelingen excl. WMO / Jeugd	410.000	440.000	440.000
Grondexploitaties	1.145.000	1.260.000	1.260.000
Rentewijzigingen	275.000	50.000	50.000
Maatschappelijke risico's en veiligheid	250.000	330.000	330.000
Diverse overige risico's	300.000	300.000	300.000
Totaal	3.345.000	3.010.000	3.010.000

Voor de begroting 2018 worden de risico's opnieuw in de komende maanden opnieuw geïnventariseerd en meegenomen in het weerstandsvermogen. De lijst met detailrisico's is voorafgaand aan de begrotingsbehandeling dan ook dan weer in te zien bij de griffie.

Grondbeleid

Maart 2016 bracht de Commissie BBV de *Notitie Grondexploitatie 2016* uit. Deze notitie bevat stellige uitspraken en aanbevelingen. Van stellige uitspraken verwacht de commissie dat de gemeente deze volgt. Wordt in specifieke omstandigheden hiervan afgeweken, dan wordt dit gemotiveerd aangegeven bij de begroting en de jaarstukken. Met aanbevelingen geeft de commissie steun en richting aan de praktijk. In de jaarstukken en de begroting voldoen wij aan de richtlijnen van de commissie BBV.

In de raad van november 2015 besloot u 1% rente toe te rekenen aan grondexploitaties. Het rentepercentage van 1% voldoet aan de richtlijnen van de commissie BBV. U besloot geen rente toe te rekenen aan de projecten BT Doejenburg II en Hooghendijck. Rentelasten toegerekend aan BT Doejenburg II kunnen niet worden goedgemaakt door grondverkoop. In de raad van januari 2016 sloten wij voor plan Hooghendijck een overeenkomst met een ontwikkelaar. Het daarbij gecalculeerde verlies is afgedekt en u besloot geen rente meer toe te rekenen.

Per 1 januari 2016 is de *Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen* van kracht. Dit betekent dat gemeenten belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De gemeente heeft de taak de wet in 2017 uit te werken. Jaarlijks vermelden wij de consequenties van de belastingplicht in de jaarstukken. We houden u hiervan via een separaat proces op hoogte.

In 2019 wordt naar verwachting de Omgevingswet van kracht. De Omgevingswet vervangt 26 wetten door één wet voor de gehele leefomgeving. Kenmerkend voor de Omgevingswet is de doelstelling om bestaande wetten en regels op te nemen in één samenhangend stelsel van planning, besluitvorming en procedures.

U stelde geen nieuw beleid vast. Het college van burgemeester en wethouders stelt jaarlijks de grondprijzenbrief vast. De algemene grondprijzen in de grondprijzenbrief 2017 wijzigden niet ten opzichte van de grondprijzenbrief 2016.

Overzicht van de nog te verkopen gronden:

Project	Omschrijving	Oppervlakte	Overeenkomst?
BT Doejenburg II	bedrijfskavels + 15 bedrijfswoningen	125.000 m².	N
Hooghendijck	1 kavel voor maatschappelijke doeleinden	1.150 m²	J
Teisterbant Kerk Avezaath	nog te bepalen	n.n.b.	N

Risico's:

De verkoop van het bedrijventerrein Doejenburg II loopt achter bij de planning. Voor het risico van het niet verkopen van grond, is een reserve risico's grondexploitaties van € 9.500.000 gevormd. De uitvoering van het project wordt berekend op een verlies van € 4.405.000. Voor dit bedrag is een voorziening voor verliesgevendende projecten gevormd. De interesse in de bedrijfskavels op dit terrein lijkt toe te nemen. Door de lage rentestand zijn leningen voor bedrijven aantrekkelijker geworden.

Voor de onderhanden projecten is tot en met 2016 € 35.469.000 geïnvesteerd. Aan verkopen is € 9.311.000 gerealiseerd, een saldo van € 26.158.000 meer uitgegeven dan ontvangen. In onderstaande tabel staat een raming van de nog uit te geven en nog te ontvangen bedragen voor het totaal van de projecten.

Jaar	Uitgaven	Inkomsten
t/m 2016	35.469.000	9.311.000
2017	1.554.000	3.175.000
2018	174.000	3.182.000
2019	58.000	2.965.000
2020	58.000	2.965.000
2021	84.000	2.265.000
2022	58.000	2.265.000
2023	58.000	1.680.000
2024	58.000	2.100.000
2025	453.000	2.164.000
Totaal	38.024.000	32.072.000

Van de onderhanden projecten is de totale kostenraming € 38 miljoen. 93% van de uitgaven is tot en met 2016 gerealiseerd. Vanaf 2017 investeren we in de projecten Scharenburg en BT Doejenburg II. Voor Scharenburg fase 2 vinden nog werkzaamheden in het openbaar gebied plaats. Op het bedrijventerrein Doejenburg II worden in 2017 opstallen gesloopt en wordt een deel woonrijp gemaakt. Het gaat daarbij om het gebied aansluitend aan naastgelegen eigenaren. Verder investeren we in het bedrijventerrein als de verkoop van kavels daartoe aanleiding geeft.

Van de onderhanden projecten is de totale raming van de grondverkopen € 32 miljoen. 29% is tot en met 2016 gerealiseerd. De nog te ontvangen opbrengst grondverkopen heeft betrekking op de bedrijfskavels van het bedrijventerrein Doejenburg II en de grond van plan Hooghendijck wat in termijnen door de ontwikkelaar wordt afgenomen en betaald.

Na beëindiging van de projecten resteert een verlies van naar raming € 5.180.000. Voor dit verlies is bij de jaarrekening 2016 een voorziening gevormd.

De ramingen voor de periode 2017 tot en met 2025 laten een positieve cash flow zien: € 2.555.000 uitgaven tegenover € 22.761.000 inkomsten. Het is een risico en een onzekerheid of de verkopen daadwerkelijk volgens deze fasering plaatsvinden.

Hoofdstuk 4: Financiële effecten per taakveld

Programma Bedrijfsvoering						
Taakveld	Soort ontwikkeling	Onderwerp	Lasten 2018 inc./str.	Lasten 2019	Lasten 2020	Lasten 2021
Belasting overig	Autonome ontwikkeling	Wegvallen inkomsten precariobelasting op leidingen	240.000	480.000	720.000	960.000
Overhead	Besparingen (niet realiseerbaar)	Niet realiseren taakstelling bedrijfsvoering	81.000	81.000	81.000	81.000
Overhead	Autonome ontwikkeling	ENSIA (eenduidige normatiek single information audit)	5.000	5.000	5.000	5.000
	Totaal		326.000	566.000	806.000	1.046.000

Programma Inwonerszaken						
Taakveld	Soort ontwikkeling	Onderwerp	Lasten 2018 inc./str.	Lasten 2019	Lasten 2020	Lasten 2021
Inkomensregelingen	Autonome ontwikkeling	Budget flexibele inzet schuldhelpverlening & participatiewet	PM	PM	PM	PM
Volksgezondheid	Bijstelling a.g.v. Rijksuiterkering	Rijksvaccinatieprogramma	PM	PM	PM	PM
	Totaal		0	0	0	0

Programma Ruimte						
Taakveld	Soort ontwikkeling	Onderwerp	Lasten 2018 inc./str.	Lasten 2019	Lasten 2020	Lasten 2021
Verkeer en vervoer	Autonome ontwikkeling	Areaaluitbreiding (hogere lasten)	15.000	15.000	15.000	15.000
Openbaar groen	Autonome ontwikkeling	Areaaluitbreiding (hogere lasten)	5.000	5.000	5.000	5.000
Verkeer en vervoer	Administratieve wijzigingen	Prijsstijgingen wegenonderhoud (3%)	60.000	60.000	60.000	60.000
Beheer overige gebouwen en gronden	Besparingen (niet realiseerbaar)	Taakstelling verhuur	30.000	30.000	30.000	30.000
	Totaal		110.000	110.000	110.000	110.000

Ontwikkelingen programma Bedrijfsvoering

Wegvallen inkomsten precariobelasting

De gemeente Buren heft sinds 2013 precariobelasting op kabels en leidingen in gemeentegrond. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze vorm van belasting vanaf 2022 wettelijk niet meer is toegestaan. Die ombuiging moeten we nu opvangen. We nemen hiervoor een bedrag € 240.000 structureel op. Daarmee dekken we 1 van 5 tranches. In totaal moeten we € 1.200.000 opvangen. We stellen voor om jaarlijks € 240.000 extra te storten in de algemene reserve en daarmee wel voor de maximale periode gebruik te maken van de mogelijkheden om precariobelasting te heffen.

Taakstelling bedrijfsvoering

We varen als organisatie een nieuwe koers. Daarbij constateren we dat de werkdruk in een aantal gevallen toe leidt dat de kwaliteit van werkprocessen onder druk staat. Daardoor is het noodzakelijk dat we op kwetsbare onderdelen investeren in kwaliteit en capaciteit. Dat staat op gespannen voet met het realiseren van een personele taakstelling. Daarom stellen we voor om de nog resterende taakstelling van € 81.000 als niet-realiseerbaar te beschouwen. Van de oorspronkelijke taakstelling op bedrijfsvoering van € 160.000, realiseren we daarmee € 79.000 structureel.

ENSIA

Met ingang van 1 juli worden gemeenten verplicht te werken met ENSIA, de Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Daarvoor moeten we jaarlijks door een externe (IT-) auditor een assessment laten uitvoeren en een Assurance rapport laten opstellen. Het bevragsgebied omvat de BIG, DigiD, Suwinet, BAG, BGT, BRP en PUN. Uitgangspunt is het horizontale verantwoordingsproces aan de gemeenteraad. De audit-verplichting is jaarlijks. Voor de DigiD-audit waren we indertijd circa € 5.000 per jaar kwijt. We gaan dan ook uit van een structureel auditbedrag van ten minste € 5.000.

Uitvoering communicatie voor ODR

Met ingang van 1 april 2018 eindigt het contract met de ODR op het gebied van communicatie. De ODR wil dit intern gaan organiseren. De bijdrage van de ODR van € 114.000 valt weg. Ook de externe uitgaven voor hetzelfde bedrag vallen weg. Daardoor is dit voor de begroting budgettair neutraal. Het totaal aan baten en lasten neemt wel af. Deze ontwikkeling is om die reden niet opgenomen in de tabel.

Ontwikkelingen programma Inwonerszaken

Participatiewet en schuldhulpverlening

Door de instroom van statushouders (die langdurig op de Participatiewet zijn aangewezen) groeit het bestand van uitkeringsgerechtigden. Daarnaast wordt de wetgeving complexer (door o.a. de belastingwetgeving). Inwoners die tot 2015 werden toegelaten tot de WSW of de Wajong, doen nu een beroep op de Participatiewet. Deze doelgroep is complex en vraagt extra begeleiding. Om een goede kwaliteit van de uitvoering te kunnen waarborgen, is de huidige vaste formatie niet meer toereikend. Daarom vragen we voor 2018 een flexibel budget gelijk aan 1,8 FTE om (voor zover nodig) tijdelijk personele capaciteit te kunnen inhuren. De totale lasten bij inhuur bedragen € 187.000 structureel. We kiezen voor een inhuurbudget omdat we daarmee kunnen terugschakelen als blijkt dat er minder inzet nodig is. Binnen de schuldhulpverlening is door de jaren heen een norm ontwikkeld voor de tijd die een schuldhulpverlener nodig heeft per cliënt op jaarbasis. Het aantal inwoners dat een beroep doet op schuldhulpverlening stijgt. We verwachten in 2018 een verdere groei van cliënten en activiteiten op het gebied van schuldhulpverlening. Om een goede kwaliteit van de uitvoering te kunnen waarborgen en om daarbij te kunnen investeren in voorlichting en preventie, is de huidige vaste formatie niet meer toereikend. Daarom vragen we voor 2018 een flexibel budget een flexibel budget gelijk aan 0,73 FTE om (voor zover nodig) tijdelijk personele capaciteit te kunnen inhuren. Dit komt overeen met € 63.000 structureel. We kiezen voor een inhuurbudget omdat we daarmee kunnen terugschakelen als blijkt dat er minder inzet nodig is. Beide mutaties brengen we ten laste van de gestegen integratie-uitkering sociaal domein. Daarom zetten we deze post op PM.

Rijksvaccinatieprogramma

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) wordt uitgevoerd door de Jeugdgezondheidszorg. Het RIVM coördineert het programma. Vanaf 2018 zal de financiering via de gemeente gaan. Daarvoor krijgt de gemeente een vergoeding van het Rijk. In de Meicirculaire 2017 zal duidelijk worden om welk bedrag het gaat. Uitgangspunt van het Rijk is dat het budget hetzelfde blijft. We noemen deze dus ontwikkeling apart, maar krijgen er ook separate middelen voor van het Rijk. Daarom staat deze ontwikkeling in de tabel op PM.

Ontwikkelingen programma Ruimte

Areaaluitbreidingen

Er zijn areaaluitbreidingen door toekomstige opleveringen van Maurik-Oost en Scharenburg II. Dit levert hogere lasten op voor het taakveld verkeer en vervoer. Het gaat hier om € 15.000 structureel voor de verkeerslasten. Voor openbaar groen gaat het om € 5.000.

Prijsindexering wegonderhoud

Jaarlijks moeten we een apart bedrag indexeren voor het wegonderhoud. Dat doen we omdat voor het wegonderhoud door het CBS een specifieke inflatiecorrectie van 3% wordt geadviseerd. Dat levert een jaarlijkse extra last op van € 60.000.

Taakstelling verhuur

Bij de behandeling van de Programmabegroting 2016 legde de raad een structurele taakstelling op voor de verhuur van onroerend goed. Deze taakstelling bedroeg € 50.000. Daarvan is € 20.000 gerealiseerd. De overige € 30.000 is niet te realiseren en daarom als niet-realistische taakstelling in de begroting opgenomen. Deze niet-realistische taakstelling schrappen we hier mee.

Hoofdstuk 5: Nieuw beleid

Programma	Taakveld	Onderwerp	Bedrag Invest-tering	Afschr. termijn	Lasten 2018 inc./str.	Lasten 2019	Lasten 2020	Lasten 2021
	Wettelijk							
Ruimte	Verkeer en vervoer	Rehabilitatie wegen	PM	PM			PM	PM
Ruimte	Diversen	Omgevingswet			PM	PM	PM	PM
	Totaal wettelijk						PM	PM

	Noodzakelijk							
Bedrijfsvoering	Bestuur	Informatieveiligheid en Privacy			20.000	16.000	16.000	16.000
Ruimte	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Bomenbeleid			PM	PM	PM	PM
Ruimte	Onderwijshuisvesting	Brede School			65.000	65.000	65.000	65.000
	Totaal noodzakelijk				85.000	81.000	81.000	81.000

	Wenselijk							
Bedrijfsvoering	Overhead	Intensiveren inkoopadvies Licenties inkoopstelsel			20.000 12.000	20.000 12.500	0 12.500	0 12.500
Bedrijfsvoering	Overhead	Communicatie			PM	PM	PM	PM
Ruimte	Sportaccommodaties	Verzelfstandiging buitensportaccommodaties			17.250	34.750	34.250	34.000
	Wenselijk				49.250	67.250	46.750	46.500

NIEUW BELEID 2018 – 2021

Onderwerp	Rehabilitatie wegen	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Budgethouder	W. Brouwer
Taakveld	Verkeer en vervoer	Portefeuillehouder	H.N. de Ronde
Soort nieuw beleid	Wettelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

We zorgen ervoor dat de bereikbaarheid gewaarborgd is. Daarvoor is het noodzakelijk om de fundering van een aantal wegen te verzwaren.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Vervanging van de fundering van desbetreffende wegen. Welke specifieke wegen het betreft zal door onderzoek worden bepaald.

Toelichting (Waarom?):

Wegen worden onderhouden op het gemiddeld kwaliteitsniveau Basis. Dit kwaliteitsniveau streeft naar een 'heel en veilige' situatie voor wegen binnen de gemeente. Het intensieve gebruik van de wegen door het verkeer (en einde levensduur na 50 jaar) zorgt er voor dat er een ingreep nodig is vanaf 2020. Tot en met 2019 is er een bedrag beschikbaar gesteld van € 1.600.000, - om de benodigde funderingen te vernieuwen. Na 2020 moeten we waarschijnlijk ook weer investeren.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Er is geen alternatief. Volgens de Wegenwet is de gemeente verplicht de wegen te onderhouden zodat de bereikbaarheid gewaarborgd is. We wachten echter met het opnemen van een bedrag totdat we zekerheid hebben over het gebruik en beheer van de wegen en nadat we onderzoek hebben gedaan.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

De specificatie van de raming volgt nadat we onderzoek hebben gedaan naar de mogelijkheden.

Urenplanning van de eigen afdeling	2018	2019	2020	2021
Urenplanning andere afdelingen				

Financiële aspecten

Investeringsbedrag	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:			PM	PM	
Inkomsten:					
Kapitaallasten			PM	PM	
Exploitatie	2018	2019	2020	2021	
Uitgaven:					
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2018 – 2021

Onderwerp	Omgevingswet	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Budgethouder	W. Brouwer
Taakveld	Diversen	Portefeuillehouder	H.N. de Ronde
Soort nieuw beleid	Wettelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Duidelijkheid over de kosten van de invoering van de Omgevingswet.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

We zorgen voor een gedegen invoering van de Omgevingswet. We leggen de keuzes die de raad hierin kan maken via een separaat voorstel voor.

Toelichting (Waarom?):

De Omgevingswet behelst een grote verandering in het ruimtelijk domein. Hiervoor is een separaat raadsvoorstel noodzakelijk. Dit voorstel heeft echter wel financiële effecten. Daarover bestaat nu nog geen zekerheid.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Er is geen alternatief. We wachten echter met het opnemen van een bedrag totdat we zekerheid hebben over het benodigde bedrag. Dit doen we via een separaat raadsvoorstel.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

In een separaat raadsvoorstel komen we terug op de incidentele effecten en structurele effecten van de invoering van de Omgevingswet.

Urenplanning van de eigen afdeling	2018	2019	2020	2021
Urenplanning andere afdelingen				

Financiële aspecten

Investeringsbedrag	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:					
Inkomsten:					
Kapitaallasten					
Exploitatie	2018	2019	2020	2021	
Uitgaven:	PM	PM	PM	PM	
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2018 – 2021

Onderwerp	Informatieveiligheid en Privacy	Afdeling	Bedrijfsvoering
Programma	Bedrijfsvoering	Budgethouder	B. Mulder
Taakveld	Bestuur	Portefeuillehouder	J. de Boer
Soort nieuw beleid	Wettelijk		

Motivatatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Voldoen aan de wettelijke verplichtingen van de AVG, Algemene Verordening Gegevensbescherming. Het beschermen van persoonsgegevens van onze inwoners, instellingen en andere betrokkenen.

In de afgelopen jaren is de samenleving steeds verder gedigitaliseerd. Er is een enorme toename in dataverkeer en de technologie ontwikkelt zich steeds sneller. Als gevolg hiervan is er een toename in het verzamelen en delen van gegevens, in de risico's van cybercrime en in de vraag van de gewone burger wat er met zijn of haar persoonsgegevens wordt gedaan. De nieuwe Verordening speelt hier op in.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

1. Werken aan bewustwording bij alle medewerkers met een werkgroep/team van privacy-medewerkers;
2. Een Functionaris Gegevensbescherming (hierna FG) aanstellen (is wettelijk verplicht), bij voorkeur met de regiogemeenten of meerdere gemeenten samen;
3. De rol van privacy-officer invullen (binnen de bestaande formatie);
4. De verplichte regelgeving uitvoeren, daaronder vallen ook de overzichten van gegevensverwerkingen;
5. Overige maatregelen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming uitvoeren.

Toelichting (Waarom?):

De Algemene Verordening Gegevensbescherming is een Europese wet die per 15 mei 2018 de Wet bescherming persoonsgegevens vervangt.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

De Algemene Verordening Gegevensbescherming is een wettelijke verplichting, we kunnen daarom niet kiezen de wet niet uit te voeren. Een alternatief is er niet.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Structurele kosten voor een deeltijd FG. FG is een senior functie, verwachting is schaal 11 (er zijn er bovendien erg weinig van). Voor 2018 en komende jaren circa 4-8 uur per week. De overige kosten zijn interne uren. Voor de interne privacy-officer zijn er eventueel extra uren nodig voor vooral het sociale domein, omdat daar de meeste bijzondere persoonsgegevens verwerkt worden. Ook voor interne trainingen in 2018. Er is een algemene post kosten informatieveiligheid en privacy opgenomen.

Urenplanning van de eigen afdeling	2018	2019	2020	2021
Van de adviseur informatieveiligheid en privacy (binnen bestaande uren)	16 uur pw	8 uur pw	8 uur pw	8 uur pw
Functionaris Gegevensbescherming (verwachting 1 dag per week als er met regio wordt samen gewerkt minder). Hiervoor is budget nodig.	8 uur pw	8 uur pw	8 uur pw	8 uur pw
Urenplanning andere afdelingen				
Sociaal domein	4-8 uur pw	4 uur pw	4 uur pw	4 uur pw
Suwinet	2 uur pw	2 uur pw	2 uur pw	2 uur pw

Financiële aspecten

Investeringsbedrag	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:					
Inkomsten:					
Kapitaallasten					
Exploitatie	2018	2019	2020	2021	

Uitgaven:					
Functionaris	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	
Gegevensbescherming					
Algemene kosten	€ 5.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	
Informatieveiligheid en Privacy					
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2018 – 2021

Onderwerp	Bomenbeleid	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Budgethouder	W. Brouwer
Taakveld	Openbaar groen	Portefeuillehouder	H.N. de Ronde
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

1. Groenareaal bij einde levensduur vervangen.
2. We hebben door controles geconstateerd dat een groot aantal bomen ziek is en gerooid en vervangen moeten worden.
3. Het in stand houden van het groen -en bomenareaal.
4. Robuust bomenbestand ontwikkelen.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Vervangingsplannen c.q. uitvoeringsplannen opstellen.

Toelichting (Waarom?):

In beheerplan groen is niet opgenomen dat bij einde levensduur het groen vervangen wordt. Het wordt nu alleen in stand gehouden. Er is op dit moment geen bomenbeleidsplan.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Niet wettelijk verplicht om het groenareaal te vervangen.

Voor het bomenbestand zijn we wettelijk verplicht om de veiligheid te waarborgen.

Specificatie raming (Prijs x aantal): PM

Urenplanning van de eigen afdeling	2018	2019	2020	2021
Urenplanning andere afdelingen				

Financiële aspecten

Investeringsbedrag	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:					
Inkomsten:					
Kapitaallasten					
Exploitatie	2018	2019	2020	2021	
Uitgaven:					
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2018 – 2021

Onderwerp	Brede school Maurik	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Budgethouder	W. Brouwer
Taakveld	Huisvesting onderwijs	Portefeuillehouder	S.T. Klein- De Jong
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Een gezonde en duurzame gebouwenexploitatie van de Brede School Maurik

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

We werken samen met de scholen aan de oprichting van een beheersstichting voor de exploitatie. In deze beheersstichting willen we onder meer het onderhoud onderbrengen. Door een beheersstichting op te richten maken we de onderlinge verdeling van verantwoordelijkheden duidelijker.

Toelichting (Waarom?):

Bij de bouw van de Brede School zijn er geen concrete afspraken gemaakt over wie wat doet en over hoe we zorgen dat de school op de lange termijn goed onderhouden wordt.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Op het moment dat de raad dit voorstel niet overneemt, blijft de situatie rondom de Brede School zoals deze was. Dat betekent dat er geen duidelijke afspraken zijn over de exploitatie en de bijdrage van de scholen hierin.

Specificatie raming (Prijs x aantal): Op basis van de doorgerekende gebouwenexploitatie, is het noodzakelijk om een bedrag van maximaal € 65.000, - beschikbaar te hebben. Dit is onze maximaal benodigde bijdrage aan de beoogde beheersstichting.

Urenplanning van de eigen afdeling	2018	2019	2020	2021
Urenplanning andere afdelingen				

Financiële aspecten

Investeringsbedrag	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:					
Inkomsten:					
Kapitaallasten					
Exploitatie	2018	2019	2020	2021	
Uitgaven:	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2018 – 2021

Onderwerp	Strategisch communicatiebeleid	Afdeling	Bedrijfsvoering
Programma	Bedrijfsvoering	Budgethouder	B. Mulder
Taakveld	Overhead	Portefeuillehouder	J. de Boer
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Met strategisch communicatiebeleid bereiken we dat we gericht verbinding leggen met de inwoners en helder maken hoe we met elkaar de rollen en relatie vormgeven. In deze veranderende samenleving is communicatie cruciaal. Het college ontwikkelt daarom strategisch communicatiebeleid en wil dat door uw raad vast laten stellen. Met dit beleid geeft u richting over hoe we als gemeente bekend willen staan en wat er voor nodig is om dat te bereiken.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?): Het college stelt het beleid op en wil het in de raad van september aan u voorleggen.

Toelichting (Waarom?): Er is op dit moment geen strategisch communicatiebeleid. Het college vindt dat een cruciaal gemis. Immers, de rol van de overheid verandert. Daarbij verandert ook onze rol (raad, college, organisatie) en wijze waarop communicatie daarin ondersteunt. Het strategisch communicatiebeleid geeft daarbij richting.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?): Het strategisch communicatiebeleid wordt in de raad van september aan u voorgelegd.

Specificatie raming (Prijs x aantal): PM, afhankelijk van het beleidsvoorstel en de uitwerking daarvan.

Urenplanning van de eigen afdeling	2018	2019	2020	2021
Urenplanning andere afdelingen				

Financiële aspecten

Investeringsbedrag	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:	P.M.				
Inkomsten:					
Kapitaallasten					
Exploitatie	2018	2019	2020	2021	
Uitgaven:	P.M.				
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2018 – 2021

Onderwerp	Intensiveren inkoopadvies Licenties inkoopstelsysteem	Afdeling	Bedrijfsvoering
Programma	Bedrijfsvoering	Budgethouder	B. Mulder
Taakveld	Overhead	Portefeuillehouder	J. de Boer
Soort nieuw beleid	Wenselijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

1. Voldoen aan de wettelijke eisen (Aanbestedingswet en Europese richtlijnen).
2. Een professionele inkoopfunctie.
3. Processen verbeteren.

Het intensiveren van het inkoopadvies (ook op procesniveau) moet er voor zorgen dat deze doelstellingen worden bereikt.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Extra uren inkopen van een inkoopadviseur bij het Regionaal Inkoopbureau. De inkoopadviseur draagt zorg voor:

1. Het verder inrichten van een inkoopstelsysteem.
2. Het borgen van gemaakte afspraken over procedures en processen inzake inkoop.
3. Het optimaliseren van de inkoopfunctie voor onze organisatie.

Toelichting (Waarom?):

1. Beter kunnen sturen/managen op onze doelstellingen van het inkoopbeleid, te weten duurzaamheid, lokale ondernemers en social return.
2. Een professionele inkoper zorgt voor een structurele aanpak van inkoop en borgt daarbij een optimale prijs en kwaliteitsverhouding voor de gemeente.
3. Het verzorgen van rapportages ten behoeve van management en bestuur.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:

1. Huidige situatie behouden. En daarmee een suboptimale prestatie op inkoop accepteren.
2. De uren bij een andere partij inkopen (duurder).

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Het nieuw beleid kent een structurele en een incidentele component.

1. Incidentele component: voor 2 jaar nemen we voor € 20.000,- op jaarbasis af aan extra uren van het Regionaal Inkoopbureau.
2. Structurele component: licenties voor het inkoopstelsysteem (€ 12.500,-).

Urenplanning van de eigen afdeling	2018	2019	2020	2021
Past binnen huidige uren.				
Urenplanning andere afdelingen				
Past binnen huidige uren.				

Financiële aspecten

Investeringsbedrag	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:					
Inkomsten:					
Kapitaallasten					
Exploitatie	2018	2019	2020	2021	
Uitgaven:					
Inkoopstelsysteem	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	nvt
Professionele inkoper	€ 20.000	€ 20.000	€ 0	€ 0	nvt
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2018 – 2021

Onderwerp	Verzelfstandiging buitensportaccommodaties	Afdeling	Ruimte/ Inwonerszaken
Programma	Ruimte	Budgethouder	W. Brouwer
Taakveld	Sportaccommodaties	Portefeuillehouder	S.T. Klein- De Jong
Soort nieuw beleid	Wenselijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Door vervanging van de top laag van twee kunstgrasvelden (in Beusichem en Lienden) zijn de sportaccommodatie geschikt voor toekomstig gebruik. In de toekomst zullen deze parken zich waarschijnlijk ontwikkelen tot Vitale Sportparken, waardoor het gebruik door meer doelgroepen (en leeftijdscategorieën) vergroot wordt.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Vervangen van de top laag van twee kunstgrasvelden.

Toelichting (Waarom?):

De twee toplagen van de kunstgrasvelden zijn aan vervanging toe. Het veld van Lienden is in 2017 afgekeurd voor alle competitiewedstrijden. Het veld in Beusichem is in 2018 aan vervanging toe.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

1. Niet investeren. Dan kunnen de beide sportverenigingen in geringe mate gebruik maken van de buitensportaccommodatie.
2. Andere mogelijkheid is het aanleggen van een natuurgrasveld. Deze kan veel minder bespeeld worden, zodat de sportvereniging moet uitwijken of inkrimpen. Kosten minimaal € 120.000,- per veld. Hierbij zijn ook de kosten voor het verwijderen van de onderlaag van het kunstgrasveld inbegrepen.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

- Met FC Lienden spraken wij af dat zij 25% van de investering voor hun rekening nemen. FC Lienden doet zelf in 2017 de investering, Het college heeft een intentieverklaring ondertekend dat zij 75% van de investering bijdraagt in het veld van FC Lienden. De bijdrage: € 175.000,- exclusief BTW.
- *Omdat FC Lienden de aanleg van het kunstgrasveld zelf betaalt en wij bijdragen in de kosten, onderzoeken we of we de BTW kunnen verrekenen. Mocht dit niet lukken dan stijgen de kapitaallasten met ongeveer € 3.500.*
- Met BZS maakten we nog geen afspraken. Wel is aangegeven dat we van BZS een eigen bijdrage verwachten. Dit zal echter geen 25% zijn. De verwachte kosten bedragen € 200.000 inclusief BTW.

Urenplanning van de eigen afdeling	2018	2019	2020	2021
Urenplanning andere afdelingen				

Financiële aspecten

Investeringsbedrag Kunstgras Lienden	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:	€ 175.000				
Inkomsten:					
Kapitaallasten	16.250	€ 16.000	€ 15.750	€ 15.750	12
Investeringsbedrag Kunstgras Beusichem	2018	2019	2020	2021	Afschr. termijn
Uitgaven:	€ 200.000				
Inkomsten:					
Kapitaallasten	€ 1.000	€ 18.750	€ 18.500	€ 18.250	12
TOTAAL	€ 17.250	€ 34.750	€ 34.250	€ 34.000	

Hoofdstuk 6: Vervangingsinvesteringen

Afdeling	Investering	Nadere toelichting	Afschr. termijn	Bedrag van investering
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2018				
Bedrijfsvoering	<i>Inrichten gebruiksvriendelijke online publicatievoorziening</i>	<i>Investering (I&A plan)</i>	5	17.500
Bedrijfsvoering	<i>Zorgzoeker</i>	<i>Investering (I&A plan)</i>	5	40.000
Bedrijfsvoering	<i>Ontsluiten Open Data</i>	<i>Investering (I&A plan)</i>	5	25.000
Bedrijfsvoering	<i>Faciliteren digitaal werken, vervangen huidige werkplekken</i>	<i>Vervanging(I&A plan)</i>	5	212.500
Bedrijfsvoering	<i>Netwerk componenten</i>	<i>Vervanging(I&A plan)</i>	5	48.000
Bedrijfsvoering	<i>Aanschaf data analyse tool</i>	<i>Investering (I&A plan)</i>	5	6.000
		Totaal 2018		349.000
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2019				
Bedrijfsvoering	Mobiele telefoons	Vervanging	3	8.750
Bedrijfsvoering	<i>Doorontwikkeling begroting online</i>	<i>Investering (I&A plan)</i>	5	20.000
Bedrijfsvoering	Beamers	Vervanging	4	7.500
Bedrijfsvoering	Symposium	Vervanging	7	2.000
Ruimte	Houten brug Pippelinghof	Vervanging	40	30.000
		Totaal 2019		68.250
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2020				
Bedrijfsvoering	Noodaggregaat gemeentehuis	Vervanging	10	86.500
Bedrijfsvoering	Kluis reisdocumenten	Vervanging	5	5.000
Bedrijfsvoering	Mixed Workload Environment	Vervanging	5	60.685
Bedrijfsvoering	<i>Storage Area Network</i>	<i>Vervanging(I&A plan)</i>	5	187.000
Bedrijfsvoering	Beveiligingsinstallatie gemeentehuis	Vervanging	15	135.000
		Totaal 2020		474.185
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2021				
Bedrijfsvoering	Koppeling backoffice / midoffice	Vervanging	5	135.000
		Totaal 2021		135.000

Hoofdstuk 7: Uitgangspunten

Kadernota	2016	2017	2018
Wetgeving	Gemeentewet, Besluit Begroting & Verantwoording Provincie / Gemeente.		
Eigen besluitvorming	Financiële verordening 212 gemeente Buren		
Kengetallen per	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017
– Aantal inwoners	26.123	26.202	26.348
– Aantal woonruimten	10.691	10.766	10.838
Rentepercentages:			
– Vrije algemene reserves	Percentage uit mei- / junicirculaire voorafgaand aan begrotingsjaar.		
– Reserve besteed	4%	4%	1%
– Voorzieningen grexen (<i>vorming tegen NCW ¹</i>)	0%	0%	0%
– Renteomslag investering grexen	4%	1%	1 %
	3,5%	1%	1 %
– Financieringsbehoefte	tekort	tekort	tekort
Personeelslasten per	1-3-2015	1-3-2016	1-3-2017
– Salarispeil (<i>stijging</i>)	1% salaris	3% salaris	0 % salaris
– Vacatures	Max functionele schaal	Max functionele schaal	Max functionele schaal
– Periodieke verhoging	Ja	Ja	Ja
– Totale formatie	122,15 Fte	131,2 fte	131,2 fte
– Formatie griffie	2,34 fte	2,34 fte	2,34 fte
– Ziektevervanging	2,5% van de loonsom	2,5% van de loonsom	2,5 % van de loonsom
– Opleidingsbudget	2% van de loonsom	2% van de loonsom	1,8 % van de loonsom
Overig:			
– Prijsindex	Percentage uit mei- / junicirculaire voorafgaand aan begrotingsjaar.		
	0,80%	0%	Later
– Stelpost onvoorzien	€ 50.000	€ 0	€ 0
– BTW percentage: - Laag - Hoog	6% 21%	6% 21%	6% 21%
– Uitvoering btw compensatiefonds	Op de begrotingsposten waarvan we de btw geheel of gedeeltelijk terug-ontvangen v.d. belastingdienst nemen we de kosten netto op in begroting.		
– BTW percentage gemengde kosten	91% compensabel 4% verrekenbaar	91% compensabel 4% verrekenbaar	91% compensabel 4verrekenbaar
– Energiekosten	Gemiddeld verbruik afgelopen jaren x tarief contract (centrale inkoop).		
– Gemeenschappelijke regelingen	Concept begroting gemeenschappelijke regeling.		
	Zie RV/17/00775: voor de stijging van de kosten van de GR's in 2018 een stelpost van € 116.000,- opnemen.		
Actuele beheerplannen:			
- Wegen ²	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016
- Civiele kunstwerken ²	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016
- Groen ²	Beheerplan 2010	Beheerplan 2010	Beheerplan 2010
- Riolering (financiële actualisatie) ²	GRP 2016	GRP 2017	GRP 2017
- Openbare verlichting ²	Beheerplan 2013	Beheerplan 2013	Beheerplan 2013
- Begraafplaatsen ²	Beleidsplan 2008	Beleidsplan 2008	Beleidsplan 2008
- Eigen gebouwen	Beheerplan 2013	N.v.t.	N.v.t.
- Gemeentelijk vastgoed	N.v.t	Beheerplan 2017	Beheerplan 2017
- (Kunst)objecten in de openbare ruimte	N.v.t.	Beheerplan 2017	Beheerplan 2017
- Schoolgebouwen	Huisvestingsplan 2010	Huisvestingsplan 2010	Huisvestingsplan 2010

¹ Netto Contante Waarde

² In 2015 stelde u de Integrale visie openbare ruimte vast. Hiermee gaf u de opdracht voor het harmoniseren van de beleid en beheerplannen naar één integraal beleidsplan voor de openbare ruimte. In 2016 zijn alle beheerplannen met het IBOR gecombineerd.

Hoofdstuk 8: Rekentarieven belastingen en heffingen

Omschrijving	Vastgesteld tarief 2016	Vastgesteld tarief 2017	Rekentarief 2018
Onroerende zaakbelastingen (OZB): Percentage van de WOZ waarde			
Peildatum economische waarde	01-01-2015	01-01-2016	01-01-2017
Eigenaar – woning	0,1257%	0,1320%	n.n.t.b.
Eigenaar – niet woning	0,2256%	0,2460%	n.n.t.b.
Gebruiker – niet woning	0,1894%	0,1926%	n.n.t.b.
Hondenbelasting: Per hond Kenneltarief	63,20 345,95	63,75 349,05	n.n.t.b. n.n.t.b.
Toeristenbelasting: Per overnachting	1,21	1,22	1,23
Begrafenisrechten: Jaarlijks onderhoudsrecht	120,50	123,00	125,50
Rioolrechten: Per eenheid woning Per eenheid niet woning	217,00 434,00	217,00 434,00	n.n.t.b. n.n.t.b.
Precariobelasting op kabels en leidingen: Per strekkende meter	5,00	5,00	n.n.t.b.

TOELICHTING REKENTARIEVEN 2018:

- OZB tarieven worden inclusief inflatiepercentage bepaald nadat herwaardering is afgerond.
- Hondenbelasting aanpassing op basis van inflatiecorrectie vanuit mei-/ junicirculaire.
- Toeristenbelasting trendmatige verhoging van € 0,01 per jaar.
- Begrafenisrecht trendmatige verhoging van € 2,50 per jaar conform het vastgestelde beheerplan algemene begraafplaatsen.
- Rioolrechten conform het vastgestelde GRP.
- Precario de minister heeft aangegeven dat het tarief precariobelasting bevroren dient te worden op het tarief van 2016. Verdere verhoging wordt niet toegestaan. Daarnaast dient de precariobelasting binnen 5 jaar afgeschaft te zijn.